Dinsdag, 15 Juni 1943 DAGBLAD 60ste Jaargang, No. 3926

AMIGOE DI CURAÇAO

Dit blad verschijnt dagelijks (behalve s Zondags)
Abonnementsprijs voor het Staatsdeel
ƒ 1.50 per maand [Aruba ƒ 2.—] bij vooruitbetaling.
Afzonderlijke nummers ƒ 0.10.

Adm.: Tel., 1550. Redactie Tel. 1858.
Hoofdredacteur: Dr. JOH. HARTOG
Spreekuur van de Redactie 16—18 uur.
Uitgeefster: Paulus-drukkerij.
Bureaux: Conscientiesteeg 27—29.
Adres: Postbus 80, Willemstad.

Kantoor voor Redactie en Administratie Gebiedsdeel Aruba:
J. E. CROES, Postbus 14, Nassaustraat, Oranjestad, Telef. 38
Kantoor voor Administratie Gebiedsdeel Bonaire:
M. L. BOOI. Bredestraat, Kralendijk.

Nog 3 Italiaanse eilanden veroverd.

Na Pantelleria gaven Lampedusa, Linosa en Lampione zich aan de Geallieërden over.

Bombardementen op Duitsland duren voort

Rome meldt grote Geallieërde concentraties in Kanaal van Sicilië.

INVASIE NOG DEZE WEEK?

Een militaire commentator van Radio-Parijs zeide in een uitzending, die door het Britse nieuwsagentschap werd opgevangen: „Het is waarschijnlijk, dat de Geallieerde invasie deze week begint" (Londen, (AP) 14.6).

ONTVOERING BELGISCHE JODEN.

De Belgische Regering in Londen maakte bekend, dat de Duitse autoriteiten bijna alle 52.000 Joden in België hebben ontvoerd en hen hebben geïnterneerd in concentratiekampen in Duisland, Polen en bezet Rusland. Men zeide, dat de nazie-autoriteiten de Joden uit België begonnen te deporteren in de zomer van het vorig jaar. Een groot aantal Joodse kinderen werd gezonden naar onbekende bestemming (Londen, (AP) 14.6).

GERBINI EN CATANIA GEBOMBARDEERD.

Het communiqué van de luchtmacht in het Midden-Oosten zegt: „Formaties van zware bommenwerpers der Noordamerikaanse legerluchtmacht vielen gisteren de vliegvelden Gerbini en Catania overdag aan. De vliegterreinen te Gerbini werden goed gedekt door de bommen. Er ontstonden branden en ontploffingen.

Drie vijandelijke vliegtuigen, die poogden op te stijgen, liepen juist in de bomontploffingen. Hangars werden getroffen en van de vijandelijke jagers, die de Noordamerikaanse bommenwerpers aanvielen, werden 5 ME109's vernield. Te Catania ontploften bommen op de hangers en aan de Noordzijde van het vliegveld werden voltreffers geplaatst op de voornaamste startbanen. Men zag een dichte zwarte rook uit de hangars opstijgen. Aan de Westzijde werd ernstige schade veroorzaakt aan vliegtuigen op de grond en installaties. Zware bommenwerpers van de Royal Airforce vielen het vliegveld van Catania aan in de nacht van 12 op 13 Juni en vele branden konden op de terugreis op belangrijke afstand worden gezien. In de nacht van 12 op 13 Juni en gisteren vielen lange afstands gevechtsvliegtuigen en middelzware bommenwerpers de vijandelijke scheepvaart op de Aegeïsche Zee en bij de Westkust van Hellas aan. 2 Schepen werden in brand gezet; een derde werd beschadigd door machinegeweervuur. Van deze andere verrichtingen wordt 1 Geallieerd vliegtuig vermist" (Caïro, (AP) 14.6).

AANVAL OP RUHRGEBIED.

Het Britse Ministerie van Luchtvaart gaf het volgende communiqué uit: „In de afgelopen nacht vielen vliegtuigen van het Bommenwerperscommando in grote sterkte het midden-Ruhrgebied aan met Bochum als voornaamste doel. Er werden ook mijnen gelegd in de vijandelijke wateren. Vliegtuigen van het Gevechtscommando vielen transport-objecten aan in Noord-Frankrijk en Nederland. Van deze verrichtingen worden 24 bommenwerpers vermist." (Londen, (AP) 13.6).

AANVAL OP BREMEN EN KIEL.

Officieel wordt verklaard, dat Noordamerikaanse zware bommenwerpers de Duitse vlootbases te Bremen en Kiel heden in groten getale hebben aangevallen. (Londen, (AP) 13.6).

AANVAL OP MANDALAY.

De Britten maakten bekend, dat Liberator bommenwerpers van de Royal Airforce de rangeerterreinen te Mandalay in Birma in de afgelopen nacht aanvielen. Deze aanval vond plaats nadat bommenwerpers van het 10de Noordamerikaanse luchtcorps bij dag reeds een aanval op dit doel gedaan hadden. Een reeks kleine ontploffingen en een grote brand werden gezien nadat de Liberators enkele tonnen van bommen op het doelgebied hadden geworpen. (New Delhi, (AP) 13.6).

BOMBARDEMENTEN OP HET RIJNLAND.

Het Britse Ministerie van Luchtvaart gaf het volgende communiqué uit: „In de afgelopen nacht legden vliegtuigen van het Bommenwerperscommando mijnen in de vijandelijke wateren. Andere vliegtuigen bombardeerden doelen in het Rijnland en elders in Duitsland. Een onzer vliegtuigen wordt vermist" (Londen, (AP) 14.6).

AANVAL OP DUITS CONVOOI.

Het Britse Ministerie van Luchtvaart gaf het volgende communiqué uit: „In de afgelopen nacht vielen Beaufighters onder geleide van Spitfires een vijandelijk convooi aan nabij de Nederlandse kust. Een groot vooraadschip werd getroffen door torpedo's, een klein vooraadschip werd tot zinken gebracht en 4 der geleideschepen werden beschadigd. Een Beaufighter wordt vermist. Een vliegtuig van het Kustcommando vernielde een vijandelijke vliegboot Maandagmiddag boven de kust van Noorwegen" (Londen, (AP) 14.6).

GEALLIEERDE COMMUNIQUÉ'S VAN NOORD-AFRIKA.

Zondag.

„**Pantelleria:** Gelijk reeds bekend gemaakt werd, zijn 2.800 gevangenen Vrijdag ontruimd van Pantelleria, doch er is nog een groot aantal, dat verwijderd moet worden. Het werk heeft voortgng. In de nacht van 11 op 12 Juni voerde een krachtige patrouille van onze lichte kustvaartuigen patrouille-verrichtingen uit in het Kanaal van Sicilië om den vijand te beletten onze verrichtingen bij Pantelleria te verstoren. Men stiet op vijandelijke vaartuigen. Zij werden aangevallen met torpedo's, doch toen zij aangevallen werden, vluchtten zij in volle vaart.

Lampedusa: Ogenblikkelijk na de overgave van Pantelleria deden grote strijdkrachten van middelzware en gevechtsbommenwerpers der Noordwestelijke Afrikaanse luchtstrijdkrachten aanvallen op Lampedusa. 4 Kruisers en 6 torpedojagers, waaronder een Helleense torpedojager, bombardeerden het eiland tweemaal in de nacht van 11 op 12 Juni en Zaterdag de gehele dag door bij herhaalde tussenpozen.

De vijandelijke batterijen traden in werking, doch hielden op met schieten, toen zij onder vuur genomen werden. Na de hevige luchtaanval kort na 17.30 uur zag men witte vlaggen wapperen op het eiland en omstreeks 19 uur zond de marine-commandant een officier aan wal om over de overgave te onderhandelen.

Linosa: Zondagmorgenvroeg bevond een torpedojager zich voor het eiland Linosa. De witte vlaggen wapperden en de overgave werd aanvaard. 140 Man personeel van marine en leger werden gevangen gemaakt en ontruimd.

Lucht: Het lucht-offensief werd ook gericht op luchtbases op Sicilië door strijdkrachten van B-17 Vliegende Forten, B-26 Marauders, geëscorteerd door P-38 Lightnings en P-40 Warhawks Aanvallen werden gedaan op de belangrijke vliegvelden Castel Vetrano en Socca di Falco Geen onzer vliegtuigen wordt vermist van deze verrichtingen" (Geallieerd Hoofdkwartier in Noord-Afrika, (AP) 13.6).

Maandag.

„Zondag beperkten de Noordwestelijke Afrikaanse luchtstrijdkrachten haar activiteiten tot patrouilleringen en verkenningen. Geen onzer vliegtuigen wordt vermist van de verrichtingen van de dag" (Geallieerd Hoofdkwartier in Noord-Afrika, (AP) 14.6).

Dinsdag.

„In de nacht van 13 op 14 Juni vielen Wellington bommenwerpers van de strategische luchtmacht doelen op Sicilië aan. Te Messina werden de rangeerterreinen en het havengebied met vele voltreffers geraakt en talrijke branden ontstonden. Gisteren waren de verrichtingen beperkt tot patrouilleringen en verkenningen. Van deze verrichtingen wordt geen onzer vliegtuigen vermist. Het is bekend, dat nog 4 vijandelijke vliegtuigen op 11 Juni werden vernield" (Geallieerd Hoofdkwartier in Noord-Afrika, (AP) 15.6).

LAMPIONE VEROVERD.

Een bericht van het Britse nieuwsagentschap uit Noord-Afrika zeide, dat het eiland Lampione veroverd is. Lampione is een klein eiland nabij Linosa, ten Noord-Westen van Lampedusa (Londen, (AP) 14.6).

Een gezaghbbende zegsman van de Marine deelde mede, dat Britse oorlogsschepen het eiland Lampione bezochten en vonden, dat het onbewoond was. Het eiland is daarom thans onder beheer van de Geallieerde strijdkrachten (Geallieerd Hoofdkwartier in Noord-Afrika, (AP) 15.6).

BOMBARDEMENTEN VAN DE NACHT.

Een communiqué van het Britse Ministerie van Luchtvaart luidt als volgt: „In de afgelopen nacht vielen onze zware bommenwerpers objecten in het Westelijk deel van het Ruhrgebied aan, vooral te Oberhausen. Grote branden werden gezien, doch de bewolking maakte het moeilijk om de resultaten geheel waar te nemen. Ook werden mijnen gelegd in de vijandelijke wateren. 18 Onzer bommenwerpers worden vermist. Tijdens patrouillevluchten boven Noord-Frankrijk en de Lage Landen werden spoorweg-objecten en schuiten aangevallen en 2 vijandelijke vliegtuigen werden vernield" (Londen, (AP) 15.6).

NAAR HET EUROPESE VASTELAND.

Waarnemers aan de Engelse kust deelden mede, dat zij een dichte formatie van zware bommenwerpers zagen — waarschijnlijk vliegtuigen van de Noordamerikaanse leger-luchtmacht — welke in Zuidoostelijke richting vloog (Londen, (AP) 15.6).

GEALLIEERDE LUCHTAANVALLEN IN CHINA.

Het Hoofdkwartier van Generaal Joseph Stillwell deelde mede, dat Noordamerikaanse vliegtuigen de laatste dagen uitgebreide operaties hebben uitgevoerd als steun voor de Chinese grondstrijdkrachten. De aanvallen, die werden uitgevoerd zonder verlies, varieërden van bombardementen op troepenvaartuigen op de Jangtse tot aanvallen op de Canton-Hankow spoorlijn en op de Japanse luchtbasis te Nantsjang de bezette hoofdstad van Kiangsi. Een Japanse luchtaanval op Noordamerikaanse bases in Hunan werd afgeslagen (Tsjungking, (AP) 14.6).

CHINEZEN VEROVEREN SUNGTZE.

Het Chinese communiqué maakte bekend, dat de Chinezen Vrijdag Sungtze hebben veroverd, een havenstad aan de Jang-tse-Kiang, tussen Itsjang en Sjasi. Grote verliezen werden den Japanners toegebracht in manschappen en materiaal (Tsjingking, (AP) 13.6).

STILLWELL IN TSJUNGKING TERUG.

Luitenant-Generaal Joseph Stillwell, Stafhoofd van de Geallieerde strijdkrachten in China, arriveerde per vliegtuig in Tsjungking na zijn reis naar Washington voor conferenties met andere Geallieerde leiders. Op het vliegveld werd hij begroet door Brigadier-Generaal Thomas Hearn, zijn zoon en andere leden van zijn Staf. Stillwell bevond zich in Washington tijdens de bijeenkomst van Churchill en Roosevelt. Hij keerde terug via Londen en Caïro, Tsjungking, (AP) 15.6).

12 JAPANSE SCHEPEN IN DE GROND GEBOORD.

De Noordamerikaanse Secretaris van Marine, Frank Knox, deelde mede, dat de 8 Noordamerikaanse duikboten, die tot nu toe in de oorlog als verloren zijn opgegeven, „vele malen" zijn vervangen. De bekendmaking van den Secretaris op een persconferentie volgde op de bekendmaking van de Marine, dat Noordamerikaanse duikboten nog 12 Japanse schepen in de grond hebben geboord en 5 hebben beschadigd. Hierdoor is het totale aantal vijandelijke schepen, dat tot nu toe door Noordamerikaanse duikboten tot zinken werd gebracht of beschadigd, gebracht op 256 (Washington, (AP) 15.6).

STRIJD IN DE PHILIPPIJNEN VOOR ZOVEELSTE MAAL BEEINDIGD.

Tokio maakte bekend, dat overblijfselen van de Noordamerikaanse strijdkrachten, die het nog uithielden in de provincie Nueva Vizcaya van het eiland Luzon, zich hebben overgegeven met de Filipino-officieren en alle materiaal. Men zeide, dat door deze overgave de volledige kalmte thans heerst in de provincie. (New York, (AP) 13.6).

Het nieuws van vandaag.

Het veroveren van 4 eilanden binnen 4 dagen is iets wat niet dikwijls gebeurt. Tijdens het weekeinde hebben de Geallieerden dit echter weten klaar te spelen. Op Vrijdag werd Pantelleria genomen; Zaterdag volgde Lampedusa; Zondag was Linosa aan de beurt en tenslotte werd het laatste eilandje in het Kanaal van Sicilië — Lampione — Maandag bezet.

Aller aandacht is thans gericht op Sicilië, waar de bommen uit de Geallieerde vliegtuigen neerregenen. Rome deelt mede, dat de Geallieerden grote vlootmachten en landingsvaartuigen samentrekken in het Kanaal van Sicilië als een nieuw teken van de angst der fascisten beval het bestuur der partij aan Mussolini aan om alle „buitenlandse bezoekers" te verwijderen en alle luxe-restaurants te doen sluiten.

Op Duitsland worden de bombardementen met grote kracht voortgezet. Na de grote aanval van Vrijdagnacht op het Ruhrgebied, werden in de daaropvolgende nachten nog aanvallen gedaan op het Rijnland en het Ruhrgebied. Ook overdag waren de Geallieerde vliegtuigen actief. Tot de doelen behoorden Bochum, Bremen, Kiel, Vlissingen en Oberhausen.

In vijandelijke wateren werden mijnen gelegd en nabij de Nederlandse kust werden 2 Duitse vooraadschepen in de grond geboord en 4 geleideschepen beschadigd. Heden trokken weer Geallieerde vliegtuigen over het Kanaal in de richting van Frankrijk.

In het Verre Oosten hebben de Chinezen nieuwe successen behaald op de Japanners. De belangrijke rivierhaven Sungtze werd veroverd en de Japanners vluchten in verschillende richtingen.

Boven de Russell-eilanden ten Westen van Guadalcanal werden 34 jagers door de Noordamerikanen neergeschoten. De U.S.A.-verliezen bestonden uit 6 toestellen. Japan zelf had te lijden van een aardbeving. Veel schade zou er volgens Tokio niet zijn aangericht.

De Russen deden in de Orel-sector enkele aanvallen en veroverden hierbij 4 bewoonde plaatsen. Deze Russische aanvallen kunnen echter als een offensief beschouwd worden. De Russische luchtmacht onderhield evenwel de verwoede bombardementen op de Duitse vliegvelden. In de afgelopen week werden meer dan 498 Duitse vliegtuigen vernield en in de afgelopen zeven weken een totaal van 3319.

Vlaggendag op Curaçao

„Gij schitterende kleuren van Nederlands vlag......"

......het gemartelde Polen, het hongerende Griekenland, het vertreden Joegoslavië, het worstelende Rusland, het verraden Noorwegen, het onder de voet gelopen België, het vernederde maar niet vernietigde Frankrijk..."

De vlaggen van het "ontembare Engeland" en van de „ongemeten macht" der U.S.A. aan weerszijden van het Rood-Wit-Blauw.

„De hoge krijgsmuziek van den vijand is gedempt."

Reeds vroeg heerste er gistermorgen een aangename drukte te Pietermaai en lang vóór negen was de Abraham de Veerstraat aan weerszijden reeds door het volk afgelijnd. Politiemannen in het groen snelden heen en weer; jonge juffers met bebloemde jurken snaterden onafgebroken; bedaarde huisvaders pufften aan sigaren of sigaretten en tuurden ongeduldig de straat af. En iedereen zweette......

Het Curaçaose zonnetje was dan ook er bij. Het wachten duurde lang, maar werd gelukkig afgebroken door de aanrukkende militairen en matrozen, die zich opstelden met het gezicht naar de 34 vlaggenmasten, centrum van aller aandacht. Om 9 uur arriveerde de Gouverneur.

Schout bij Nacht Carel J. Baron van Asbeck,

Schout bij Nacht Theodore E. Chandler,

Kapitein Geoffrey Rayne en andere hoge officieren der Nederlanden, Verenigde Staten en Groot-Brittannië ontvingen den Gouverneur op de hoek van de Abraham de Veerstraat en Abraham M. Chumaceirokade en leidden Hem naar de vlaggenmast, waar 68 matrozen stonden opgesteld; 1 Nederlandse en 1 Noordamerikaanse bij elke vlaggenmast.

Nu begon de eigenlijke plechtigheid. Het „Wilhelmus" werd gespeeld, gevolgd door „The Star Spangled Banner" en „God save the King". De witte rij Nederlandse officieren ter linkerzijde van de vlaggenmast, salueerde stram, gelijk elke andere aanwezige militair.

Dit afgelopen zijnde, zong het jongenskoor van Pietermaai, hoog op het balcon van het huis van Moizes Pieters „Wilt heden nu treden" en „Ik heb u lief, mijn Nederland".

Nu klonk trompetgeschat en gelijktijdig stegen de 34 vlaggen van de 34 Verenigde Landen aan de desbetreffende masten ten top. Een hoorbare zucht steeg uit de menigte op bij het aanschouwen van de kleurenpracht.

De Gouverneur stelde zich vervolgens achter de microfoon op voor het uitspreken van de volgende redevoering.

Rede Gouverneur

Geachte Toehoorders,

Op dit merkwaardig stuk Nederland, dat Curaçao heet en waar vertegenwoordigers van zeker vijftig naties vreedzaam bijeen wonen zijn wij heden samengekomen rond de vlaggen der Verbonden Volken.

Het initiatief ertoe is van den grooten staatsman, die uit het Witte Huis der machtigste Republiek van dit Halfrond leidt en hoop stort in de harten van millioenen onderdrukten.

De bedoeling is, dat ons samenzijn ons een oogenblik herinneren zal aan ons gemeenschappelijk doel en daarmee tegelijk aan onze innige samenwerking om te bereiken de eindoverwinning, welke de wereld verlossen zal van de wreede oorlogsstichters te Berlijn en Tokio.

Wij zien de vlaggen van oude en nieuwe volken, van landen van nabij en van verre.

Uit het oude Europa wenken de vlaggen van het gemartelde Polen, het hongerende Griekenland, het vertreden Yoego-Slavië, het worstelende Rusland, het verraden Noorwegen, het onder de voet geloopen België, het vernederde maar niet vernietigde Frankrijk.

Wij zien de trotsche vlag van het ontembare Engeland, dat niet wanhoopte ook in het donkerste uur, maar met zijn moed den strijdwil van anderen hoog deed oplaaien.

Wij zien de vlag van het onsterfelijke China, dat reeds zoolang Japan weerstaat.

Wij zien de vlaggen van zooveel jonge naties van Zuid-Amerika naast die van de Vereenigde Staten, die hun ongemeten macht in den strijd hebben geworpen en niet zullen rusten, vooraleer recht en vrijheid zullen zijn hersteld.

Wie zal ons euvel duiden, dat wij met ontroering hier op dit stuk Nederland in vrije lucht de vlag begroeten, waarvan wij als kinderen hebben leeren zingen:

Gij schitterende kleuren van Neder-
[lands vlag
Wat wappert gij fier langs den vloed
Hoe juicht ons het harte van vreugde
[en ontzag]
Wanneer het uw banen begroet...

Dit is de vlag, waaronder wij ons vrij geworsteld hebben uit de doodelijke omarming der Spaansch-Habsburgsche wereldmonarchie; dit is de vlag, waaronder Oranje ons leidde in den strijd tegen den Zonnekoning; dit is de vlag onder welke den achttienden van deze maand, nu bijna honderddertig jaar geleden een andere Oranje de nederlaag hielp bewerkstelligen bij Waterloo en de bevrijding van Nederland; dit is de vlag, waaronder onze admiraals hebben gevochten in oude dagen; het is de vlag, die onze Koningen hebben gekozen, die in onzen tijd den heldenmoed der Nederlanders ter zee, te land en in de lucht heeft geïnspireerd.

Het is de vlag, die tijdelijk moge zijn neergehaald in Amsterdam en in Batavia, maar waarvan wij weten, dat zij toch eens ook daar weer wapperen zal en dat er dan ook daar mannen en vrouwen zullen staan, die haar begroeten zullen zooals wij, maar vermoedelijk met oogen vol tranen en in sprakelooze ontroering. De vlag symboliseert ons volksbestaan, onze vrijheid, onze onafhankelijkheid, onze eer.

Wat zij voor ons is, dat is zij voor andere volken.

Wij herdenken allen, die gevallen zijn: de soldaten te land, de mannen met en zonder uniform ter zee, de helden in de lucht. Wij denken aan de slachtoffers der bombardementen, aan de gemartelden in concentratiekampen, aan de machtelooze gedeporteerden.

Wij denken aan de dappere Maltezers, zoo goed als aan de verdedigers van Stalingrad, aan de Noren en aan de Polen, de Belgen, de Franschen, de Britten, de Canadezen, de Australiërs, de Nieuw-Zeelanders, de Filippino's. Aan de mannen, die vochten in Afrika, aan de strijders in het Verre Oosten, aan de gefusilleerde Amerikaansche vliegeniers in Tokio, aan de helden, die voor executiepelotons den dood

vonden, omdat zij trouw waren aan hun vlag.

Wij vergeten er geen: wij voelen ons met allen verbonden in dezen wereldomvattenden strijd tegen vijanden, die in hun boos overleg hadden gemeend, dat zij de wereld aan zich konden onderwerpen.

Wij denken terug aan de dagen van Mei 1940, de dagen van zegepraal voor den vijand.

Wij denken terug aan Mei 1941, toen die vijand zijn stormloop naar Balkan en Egypte begon en zijn legers naar de Russische grenzen joeg.

In dat jaar ook besprong Japan tegelijk Amerika, het Britsche Rijk en ons Indië.

Wij zijn twee jaar verder: de hooge krijgsmuziek van den vijand is gedempt.

Hij is verslagen boven Engeland, hij is verslagen bij Leningrad, Moskou en Stalingrad en hij is weggevaagd uit Afrika.

Hij is in de verdediging gedrongen en onderworpen aan bombardementen, die bewijzen, dat hij het meesterschap in de lucht verloren heeft, terwijl hij de heerschappij ter zee aan de onzen geen ogenblik heeft kunnen ontrukken en zijn doodelijke duikbootbedreiging langzaam maar zeker wordt beheerst.

Hoe lang de strijd kan duren, weet niemand onzer, maar wat het einde zijn zal, weet iedereen.

Zij, die dezen oorlog hebben ontketend, zullen hem niet beëindigen; zij, die zoo overmoedig ten aanval togen, zullen de verdediging niet uithouden tegenover een wereld, die vastbesloten is, een eind te maken aan hun heerschappij.

Dit is het, wat wij heden gedenken.

Niet weinigen onder ons, denken aan geliefden ver weg in Nederland of Indië; dikwijls zullen wij met schaamte denken, hoe weinig wij lijden, vergeleken met hen.

Zet deze gedachte niet terzijde.

Laat ze ons werken, ons denken, ons leven beheerschen.

Het zal ons aansporen de offers, die van ons gevraag worden, blijmoedig te brengen in de gedachte, dat wij het doen onder eigen vlag met het ideaal die vlag in vrijheid te helpen terugbrengen tot de onzen en tot de velen, die in machteloos lijden de vlag van den vijand boven zich zien.

Als dit de uitkomst is van deze korte plechtigheid, dan heeft zij haar nut gehad. Dan zullen wij haar ons later herinneren als een goed, een gelukkig, een vruchtbaar oogenblik.

Leve Nederland, leve Indië, leve de Verbonden Volken, leve de Koningin!

And if I may say a few words especially to you, our British and American friends, on this day specially chosen by President Roosevelt, let it be words of thanks and honour.

From you English speaking peoples, has gone out all over the world the word and love of freedom.

You have shown, each in your own way, that this love of freedom was no mere expression, but an ideal deeply rooted in your souls, an ideal you were determined to preserve, however great the cost might be.

He who has seen the British people under the bombardements, he who has followed the struggle of the Royal Navy, he who has any idea of the immense difficulties with which British and American sailors, soldiers and airmen have contended, in their heroic struggles in Europe, in Asia and in Africa, and who sees them now making their way to Europe to liberate the enslaved peoples there, and at the same time preparing themselves to free Asia from the treacherous Japanese, knows what the Union Jack, and the Stars and Stripes mean to your Commonwealth, and to your Republic, and he cannot but be grateful to your devotion.

We are proud to salute your flags here. Now we are together in a terrible war, we shall be together until victory ends the struggle. And even beyond, we shall be united after victory.

Never in all our history have we faced a job so grim, yet so abundantly worth while. All over Europe and in Asia, hundred of thousands of hungry, oppressed and tortured peoples look to us for release: they are confident they do not look in vain.

May God grant that in the days to come, our children, and the generations that come after us, seeing our flags together, will rise up and call us blessed. Our colours are the same, red, white and blue, though differently arranged: our ideals are the same, though expressed each in our individual way. Those flags under which we have fought together will remain the sacred symbol of our common purpose, and determination to maintain in the years that lie ahead, the ideals we are defending, which with God's help will bring freedom, justice and peace to our war-wracked world.

Long live the British Commonwealth of Nations.

Long live the United States of America.

Het was jammer, dat de luidsprekers onvoldoende waren en dat de mensen, die niet dichterbij stonden, niets konden verstaan van hetgeen de Gouverneur zeide.

Toen Kapitein Leendert Langeveld, leider van de parade, eindelijk zijn bevelen riep, kon echter weer iedereen genieten van de gebeurtenissen. Tamboerleider Willemse zwaaide met zijn stok, dirigent Dimmendaal liet zijn mannetjes blazen en onder de tonen van de muziek trokken voorbij: een sectie manschappen van het Noordamerikaanse leger, een sectie matrozen van de Noordamerikaanse Marine, een sectie manschappen van de Noordamerikaanse leger-luchtmacht, een sectie Nederlandse mariniers, een sectie Nederlandse matrozen, een sectie Nederlandse soldaten en een sectie Curaçaose schutters. Het was een mooie wapenschouw.

De Gouverneur nam het défilé af en nadat de troepen weer op hun oorspronkelijke plaats waren teruggekeerd, werden de 34 vlaggen onder trompetgeschal gestreken. Onder tromgeroffel en de eerste maten van het „Wien Neêrlands Bloed" nam Zijne Excellentie afscheid en weg gleed de C-429, juist drie-kwartier na aankomst. Ook de troepen trokken af onder het gejuich van de toeschouwers en als teken, dat het nu werkelijk afgelopen was, begon het te regenen.

CURAÇAO

EERSTE ZIEKENDAG OP CURAÇAO.

Op het eiland Curaçao zal as. Donderdag de eerste ziekendag worden gehouden en wel **in de H. Familiekerk.**

Pastoor Theodorus Exler O.P. wil, wat in Nederland en andere landen een bestaande gewoonte is, hier invoeren of ten minste een keer proberen. Er is genoeg over gesproken en geschreven, de zieken zijn ieder in het biezonder meer dan voldoende aangespoord, om deze schitterende opzet met succes te belonen.

Het is een pracht gelegenheid voor zieken en ouden van dagen, die, wie weet hoe lang de kerk niet meer hebben kunnen bezoeken, om een biezondere kerkelijke plechtigheid bij te wonen.

De Transportcolonne van het Rode Kruis onder de bekwame leiding van den Heer Piet Rietkerk zal degenen, die zich hebben opgegeven, in de vroege morgen tussen 6 en 7 uur aan huis gaan halen, om per auto of per ambulance naar de H. Familiekerk te brengen, waar om 7.30 uur de Gezongen H. Mis voor de zieken aan God zal worden opgedragen.

Onder de H. Mis zal een toepasselijke preek worden gehouden door een Pater, dien alle zieken kennen, dien ze allen, toen ze nog in de kerk konden komen, hebben gehoord, en dien ze mogelijk nog wel eens, misschien voor de laatste keer, willen horen.

De zieken die te voren thuis zijn biechtgehoord, ontvangen ieder op zijn plaats, zittend, liggend of geknield, naar gelang zij kunnen, de H. Communie.

Onder het uitreiken van de H. Communie en na de H. Mis zullen toepasselijke liederen door het koor worden gezongen, welke de zieken gedeeltelijk zullen kunnen volgen.

Omtrent half negen zal dit eerste en voornaamste gedeelte van de kerkelijke plechtigheid afgelopen zijn.

Daarna krijgen de zieken in de club San Tarcisio een ontbijt en versnaperingen en worden ze aangenaam bezig gehouden tot 10 uur.

Dan begint het Pontificaal Lof, waaronder Zijne Hoogwaardige Excellentie Mgr. P.I. Verriet O.P. de zieken een hartelijk en vaderlijk woord zal toespreken.

Dit plechtig Lof zal ook ongeveer een uur duren.

Daarna worden de zieken door de leden van de Transportcolonne netjes en behoorlijk thuis gebracht.

Ongetwijfeld zal deze kerkelijke plechtigheid, deze **zieken-dag** de zieken vermoeien en in zover misschien geen goed doen; maar het zal hun ook een opwekking zijn, een onvergetelijke indruk op hen maken, zij zullen zich te vreden, gelukkig en voldaan gevoelen en dit zal hun een groot voordeel zijn naar ziel en lichaam.

Het is daarom te hopen dat door **velen** van deze gelegenheid, die uiteraard zeer zelden zal zijn, gebruik worde gemaakt.

R. B.

OPENING POLITIEEL ZWEMBAD.

Zaterdagmiddag half vijf heeft de officiële opening plaats gevonden van het Politieel zwembad aan de Vaersenbaai, bijgewoond door een grote schare belangstellenden. Zijne Excellentie de Gouverneur was vertegenwoordigd door den Procureur Generaal Mr. Thys van der Laan. Voorts waren aanwezig: Statenvoorzitter John H. Sprockel, de Heer Frederik A. Vromans namens de C.P.I.M., Kapitein Ebel Venema, Hoofd van de Militaire Politietroepen, Kapitein George Seppen van de Schutterij en Luitenant ter Zee 1se klasse Huug Corsten, onder wien de O & O ressorteert.

De Voorzitter van de Politie Sport Vereniging Luitenant Geert J. Botterweg hield een toespraak waarin hij naging wat aan de opening van dit zwembad was voorafgegaan, waarna door een drietal dames de Nederlandse vlag voor het gebouw werd gehesen.

Er werd een heildronk uitgebracht en voorts sprak nog Kapitein Ebel Venema, die in het biezonder den Voorzitter prees om zijn ijver voor het tot stand brengen van dit schiterend resultaat.

Verschillende maakten nog van de gelegenheid gebruik om het gebouw te bezichtigen, dat werkelijk en prettige indruk maakt. De aardige zitjes zijn door de mannen van de Militaire Politie zelf vervaardigd tn hun vrije tijd. Aan de achterzijde van het gebouw liggen de kleedkamers, terwijl binnen nog een bar draagt voor de versterking van den inwendigen mens.

Tot 18 uur werden de aanwezigen vergast op de tonen van Sergeant Antonio Dimmendaals Politie Harmonie, doch de pret duurde nog geruime tijd voort onder gramafoonmuziek.

STERILISATIE IS VERMINKING.

De Christelijke kerken van Nederland protesteren tegen de verkrachting van Gods wet, welke sterilisatie verbiedt.

„God, Wien ook Uwe Excellentie op zekere dag rekenschap zal moeten afleggen . . . ."

Dezer dagen maakten wij melding van een protest der Christelijke Kerken in Nederland tegen sterilisatie van gemengd-gehuwde Joden. Hier volgt nu de woordelijke text van dit indrukwekkend document, gericht aan Doctor Arthur Seyss Inquart.

„Na vele gebeurtenissen gedurende de jaren der bezetting, welke den Christelijken Kerken in Nederland aanleiding gaven tot een protest bij Uwe Excellentie, vooral met betrekking tot onze Joodse medeburgers, geschiedt thans iets zo verschrikkelijks, dat wij niet kunnen nalaten deze woorden in de naam van God tot Uwe Excellentie te richten.

Wij hebben ons reeds beklaagd over verschillende daden van de bezettende macht, die strijden tegen de geestelijke beginselen van ons volk, dat altnans gepoogd heeft met zijn regering te leven naar Gods Woord. Nu is een begin gemaakt met sterilisatie van leden van zogenaamd-gemengde huwelijken, doch God, die hemel en aarde schiep en Wiens geboden voor alle mensen gelden en aan Wien ook Uwe Excellentie op zekere dag rekenschap zal moeten afleggen, heeft den mensen gezegd: „Gaat heen en vermenigvuldigt u."

Sterilisatie is een lichamelijke en geestelijke verminking, die in onmiddelijke strijd is met het Goddelijk Woord, dat wij onze buurlieden niet zullen onteren, haten, wonden en doden. Sterilisatie is een verkrachting, zowel van het gebod Gods, als van het recht des mensen. Het is de laatste en uiterste consequentie van de antichristelijke rassenleer, die de volken verwoest en van zelfverheerlijking, die geen grenzen kent. Zij vertegenwoordigt een wereld- en levensbeschouwing, die het waarlijk-Christelijk en menselijk bestaan ondermijnt en tenslotte onmogelijk maakt.

Gij, Uwe Excellentie, zijt thans in feite de hoogste politieke autoriteit in Nederland. Zoals de zaken nu staan, zijt Gij belast met de handhaving van wet en orde in dit land. Gij zijt hiermede niet alleen belast door den Führer van het Duitse rijk, doch ook door het Besluit Gods, Wiens raadslagen ondoorgrondelijk zijn. Gods wil en gebod gelden voor U evenzeer als voor alle andere mensen en voor U vooral, want Gij zijt in dit hoge ambt geplaatst door de bevelen van God, die de Richter over de gehele aarde is. Daarom zijn de Christelijke kerken in Nederland door God, in overeenstemming met Zijn woord bevolen tot Uwe Excellentie te zeggen: „Het is Uwer Excellentie's plicht deze schandelijke sterilisatie te doen ophouden."

Wij koesteren geen illusies. Wij zijn er ons wel van bewust, dat wij nauwelijks mogen verwachten, dat Uwe Excellentie gehoor zal geven aan de stem der Kerk, die de stem van het Evangelie is. Doch wat wij, als mensenlijke wezens niet kunnen verwachten, daarop durven wij te hopen in geloof in Christo. De levende God heeft de macht ook het hart van Uwe Excellentie te veranderen. Daarom vragen wij God om goedertierenheid jegens U en jegens ons lijdende volk."

Deze brief was ondertekend door:

P. de Bruyn en H. J. Dijckmeester (Ned. Herv. Kerk).

J. de Jong (R.K. Kerk)

A. L. Rutgers (Gereformeerde Kerk in Hersteld Verband)

H. Janssen (Christelijk Gereformeerde Kerk)

F. Kleyn (Remonstrantse Broederschap)

S. N. B. Halbertsma (Doopsgezinden)

H. Grotendieck (Evangelisch Lutherse Kerk)

W. J. F. Meiners (Hersteld Evangelisch Lutherse Kerk).

SCHILDERIJEN-TENTOONSTELLING.

Kapitein G. M. Rayne schrijft ons: I shall greatly appreciate it if you can find space in your paper for this short statement of the results of my Exhibition of Pictures in aid of the Spitfire Fund and with it my very sincere thanks to alle who contributed towards the very satisfactory result as shewn below. May I add that every one of the 32 pictures was sold.

By sale of pictures	f 1455.—
By contributions in box and sent bij hand	„ 183.80
Total	**f 1638.80**

This amount has today been deposited at Maduro & Curiel's Bank for the Spitfire Fund for which money the Commander General Rear Admiral C. J. Baron van Asbeck has consented to assume responsiblity.

BASEBALL.

In het Curaçaose aequivalent van de „World Series" won een Noordamerikaanse ploeg het met 7—5 van een Venezolaanse in een baseball-wedstrijd, welke Zondagmiddag in het Rifstadion gehouden werd. De belangstelling was groot en waarschijnlijk heeft nooit tevoren op Curaçao zulk een talrijk publiek een baseball-wedstrijd bijgewoond. Het Rode Kruis, waarvoor de opbrengst bestemd is, vaart er dan ook wel bij.

VERENIGINGSNIEUWS.

— **Katholieke Sport Centrale:** Excelsior B — Staco B 2—0; Excelsior A — Staco A 1—0; Ajax 2 — Leonidas 3—0; Jong Bonaire — Vitesse 1—4.

De wedstrijden Ecuador — Bonaire, die gehouden werden in het Gebiedsdeel Bonaire, eindigden beide met gelijk spel 1—1.

KAPITEIN SCHRAM DE JONG.

De bekende Commandant van de Kustbatterij Aruba M. C. Schram de Jong, werd dezer dagen bevorderd tot kapitein.

IR. VAN DISSELT VERTROKKEN

Ir. G. F. van Disselt, van de Nederlandse Inkoop Commissie te New York die eind April hier is aangekomen in verband met de telefoonverbinding van Curaçao naar New York, is vandaag naar New York teruggereisd.

Wij vernemen trouwens, dat de lampen, waar het eigenlijk om ging, reeds sedert enige tijd zijn aangekomen en gemonteerd, zodat officieuze gesprekken met New York reeds plaats vinden. De officiële opening kan dus eerlang verwacht worden.

APOSTOLAAT TER ZEE.

Het Zeemanshuis van het Apostolaat ter Zee werd gedurende de afgelopen maand bezocht door 4265 zeelieden behorende tot verschillende Geallieerde volken. Opvallend was het grote aantal Noordamerikaanse zeelieden van koopvaardij en marine; een kleine tweeduizend bezochten het tehuis. Het aantal hotelgasten was 29. Nederlanders en Britten, met een totaal van 501 logeerdagen.

Op 17 Mei werd er een aardige smalfilmavond gegeven met vertoning van Nederlandse rolprenten. Profesor Askarini vermaakte de zeelieden op een avond met zijn goocheltoeren. Verder werd er een biljartavond georganiseerd en een picnic met 72 deelnemers gehouden naar Brakkeput.

De militaire dienst van Ontwikkeling en Ontspanning verleende bij al deze avonden en verdere ontspanning alle mogelijke hulp en prettige samenwerking werd als steeds ondervonden bij het werk voor onze mannen van de zee. In Mei werden er door onze scheepsbibliotheek 6 boekenkisten uitgeleend aan varende schepen en 163 boeken aan zeelieden. Van enige particulieren mochten wij een pracht collectie boeken ontvangen, alsmede een 600 tal tijdschriften.

UITSTAPJE VOOR DE ZEELIEDEN.

Gisteren, Tweede Pinksterdag, organiseerde het Apostolaat ter Zee weder een uitstapje naar Brakkeput. Ongeveer 40 zeelieden gingen mede en amuseerden zich kostelijk.

VERKEERSONGELUKKEN.

Zaterdag 12 Juni om 18.40 uur werd ter hoogte van Palu Blancu een vrouwspersoon aangereden door een personenauto. Vermoedelijk door onvoorzichtigheid harerzijds. Zij werd per verkeersambulance naar het St. Elisabethsgasthuis vervoerd.

Om 16.40 uur stak een meisje over op de Handelskade, dwars door twee file's van auto's, welke opreden in de richting van de Koningin Emmabrug. Doordat zij struikelde, en werd aangereden door een der auto's en bekwam daarbij een verstuikte enkel.

Om 21 uur vond ter hoogte van Cas Chiquito een aanrijding plaats ussen twee autobussen. Beide bussen werden ernstig beschadigd. De oorzaak van deze aanrijding was, dat een der bussen geen voorrang verleende en vlak voor de andere langs naar links wilde gaan.

Op 13 Juni om 13.30 uur had op de Van Slobbeweg een aanrijding plaats tussen twee personenautio's. Een der auto's komende uit de richting van Piscaderabaai, zou vermoedelijk te veel het linkerweggedeelte hebben bereden en daarbij de uit de tegenovergestelde richting aankomende andere auto hebben aangereden. Een der auto's werd ernstig beschadigd.

Wat doen onze jongens in Engeland?

Tot Mei 1940 was Nederland onzijdig, onzijdig in de volste zin des woords, zo onzijdig als slechts een door en door eerlijke regering een land kan maken.

Niemand toch geloofdt de leugenachtige beweringen van mensen als Hitler en zijn volgelingen, dat Nederland zich gereed hield voor en bezetting door Engeland en Frankrijk en daarbij in voor Duitsland gevaarlijke zin, de hand zouden lenen met inzetting van zijn militaire krachten.

Niemand gelooft dit dan de mensen, die geloven in „Mein Kampf", waarin Hitler de leugen als een mooi, goed bruikbaar en dankbaar wapen voor het bereiken van zijn doel omschreef.

Niemand, ook niet de Pro-Nazies voor zover zij hun hersenen gebruiken.

Onze onzijdigheid werd schandelijk, na herhalde geruststellende officiële verklaringen van Duitse zijde, openlijk gebroken door de Duitse Regering op 10 Mei 1940.

Openlijk, zeggen wij — feitelijk werd deze neutraliteit van Duitse zijde al jaren aaneen daarvoor geschonden. Het Duitse Gezantschap in Den Haag was onder dekking van diplomatieke immuniteit reeds sedert lang een centrale van spionnage en vergiftiging van zwakke gemoederen, dat is bewezen zaak.

Verraad door de N.S.B. werd daar georganiseerd voor „de grote dag". De Nederlandse Regering was natuurlijk daarvan niet geheel onkundig; maar als goede democratische Regering kon zij daaraan niet al te veel veranderen.

Een goede democratische Regering kan niet, zoals Dictators doen, met ruwe hand alle wettig vastgestelde eisen van rechtsvordering en rechtspleging onderste boven werper omdat zij vermoeden dat daarvan misbruik gemaakt wordt door ondergrondse elementen.

Daarvoor is wetgeving nodig in normale tijden: wetgeving die bespreking in het Parlement nodig maakt; hetgeen had kunnen leiden in dit precair geval, tot uitingen, die Duitsland een schijnbaar geldige reden van openbare vijandschap hadden kunnen geven.

Dit was dus te gevaarlijk.

De justitie moest nu maar roeien met de riemen die zij had en het was zeer moeilijk bij de voorbeeldige rechtsbedeling van Nederland, waar, om trivіaal te zijn, voor veroordeling van een misdadiger vijf poten aan een schaap nodig geacht worden, verraad te bewijzen.

Men durfde soms niet te bewijzen!

Met zo'n buurman en zijn gereedstaande invalstroepen aan de grenzen. Daarom werd pijnlijk nauwgezette neutraliteit betracht.

Eerst in de vroege morgen van 10 Mei 1940, na de inval, werd hulp gevraagd aan de Fransen en aan de Engelsen.

Laat ons dit goed vaststellen:

De Nederlandse Regering riep toen de hulp in van de Geallieerden en daarmede sloot zich Nederland bij die Geallieerden aan, werd er een deel van, nam dus ook plichten op zich.

Wat in deze 5 dagen van Mei gebeurde weten allen. Tegen de geweldige stormloop van de met alle nieuwe wapenen voorziene horden van Duitsland, die bovendien alle internationaal fatsoen bewezen te missen, die gebruik maakten van het smerigste verraad dat slechts in geboren en gekweekte misdadigersbreinen kon ontstaan en tot duivelse volmaaktheid gebracht, kon niemand op.

De gevraagde hulp kwam; maar te laat en in onvoldoende mate.

De Staten tegen wier veroveringsen onderdrukkingslust Hitler zich zeide te moeten „verdedigen", hadden zich niet behoorlijk gewapend, waren niet voorbereid, waren vijf of zes jaren achter in de bewapeningswedloop door de Nazies begonnen.

Dit was wellicht heel kortzichtig geweest van die grote mogendheden; doch kan zeker als het best mogelijke bewijs gelden voor de leugens, waarachter de Nazies hun plannen voor wereld hervorming en wereld beheersing verstoken hebben, tot zij in hun eerste roes van overwinningszekerheid daarmede openlijk voor de dag kwamen.

Het gedeelte van het Koninkrijk der Nederlanden, dat Nederland heet, werd door de vijanden bezet. De Regering met H.M. de Koningin aan het hoofd, week, toen nederlaag dáár onvermijdelijk bleek, uit: Hun taak was niet afgelopen, het Rijk in de beide Indiën bestond nog en de oorlog voor zover het het Koninkrijk der Nederlanden betreft, was met de verovering van Nederland nog lang niet ten einde. Dit verlaten van de Vesting Holland, die op het punt stond te vallen was zo vanzelf sprekend, dat slechts enkele heel eenvoudigen van geest en bovenal de door nazie-gif van streek gebrachten daarin iets verkeerds zagen. De Nederlandse Regering koos Engeland als tijdelijke standplaats, omdat men in Londen zich bevond in het centrum van het verzet tegen den gemeenschappelijken vijand.

Daar was de invloed die de Nederlandse Regering op de loop van zaken zou kunnen uitoefenen, het meest nodig en het meest op zijn plaats.

Nu verzamelen zich van over de gehele verzameld op de roep van de wettige Nederlandse Regering, de weerbare mannen van Nederland in Engeland.

Zij worden daar geoefend voor de taak om Nederland te helpen heroveren.

Was het aanzien van het Koninkrijk der Nederlanden in het oog van de Regeringen van de Verenigde Staten van Amerika en Engeland, door de schitterende daden van onze landgenoten te land, ter zee en in de lucht zodanig bevestigd, dat zelfs in de tijd toen leek of er van dat Koninkrijk als zodanig maar een stuk wilde wereld in Zuid Amerika en wat eilandjes in de Caraïbische Zee overbleven, deze bevriende Regeringen de gezantschappen bij het Nederlandse Hof tot Ambassades verhieven; dan is dit slechts te danken aan het wijze besluit van deze Regering Nederland te verlaten en zich buiten het bereik van de bloedige klauwen van Hitler en zijn beulsdienaren te stellen.

Dit geeft Nederland straks recht tot meepraten op de Vredesconferenties, waar voor de toekomst, ook van Nederland zulke geweldig belangrijke beslissingen zullen worden genomen.

Dat Nederland niet alleen zijn Regering in Engeland heeft; maar ook de kern van zijn nieuwe legermacht vermeerdert nog dit aanzien.

De vraag nu: „Worden onze mannen in Engeland opgeleid om voor Engeland te vechten", is door het voorenstaande vrijwel beantwoord; maar daarover dient nog iets te worden gezegd:

De Nederlandse Brigade is een onderdeel van de gezamenlijke Geallieerde machten.

Veronderstel dat Hitler het nu nog in zijn korporaalshersens mocht krijgen een inval in Engeland te doen, om dit geallieerd bolwerk te trachten te slopen; veronderstel verder dat bij de verdediging van dit gezamenlijke bolwerk van het verzet tegen Nazisme de Nederlandse Brigade een eervolle plaats krijgt langs de mannen en vrouwen van Engeland, langs de Belgen, Polen, Noren, Amerikanen, Canadezen e.a., zou dit dan vechten voor Engeland in de enige zin der betekenis zijn?

Geen verstandig man of mens van goede wil zal dit beamen.

Neen onze jongens zouden zelfs dan vechten voor de vrijheid van Nederland.

En waarom zijn onze mannen niet naar andere landen, bv. naar Suriname of de Westindische eilanden gezonden?

Deze vraag is o.i. gemakkelijk beantwoord:

Aangezien de Nederlandse Brigade klaarblijkelijk dienen moet als kern voor de troepen, die Nederland zullen moeten bezetten, moeten zij gereed gehouden worden op gebied zo dicht mogelijk bij Nederland en dat is de plek waar zij nu zijn, de plek waar bewapening en uitrusting het eenvoudigst verkregen kan worden, waar ruimte voor behoorlijke africhting is; waar het klimaat het naast overeenkomt met het Nederlandse en vanwaar het maar een quaestie van uren is naar het vaderland over te steken, als die tijd, misschien heel op het onverwachtst, komt.

Over het feit, dat het voor het prestige van Nederland van het allergrootste belang is, dat ingeval Nederland bezet moet worden door geallieerde troepen, daarbij zoveel mogelijk Nederlandse soldaten moeten zijn, zijn wij het toch zeker allen eens.

Nederlands Weekblad.

Rond deze Prinses Irene Brigade zullen zich dan alle Nederlandse jongens kunnen scharen, die in de bezette gedeelten vrij komen, en in minder dan geen tijd zal weer een Nederlands leger gevormd zijn, waarmede rekening gehouden worden kan.

De geschiedenis van 1813 heeft ons geleerd welk een betekenis het heeft voor een land dat door vreemden al zijn het vrienden, gezuiverd wordt van vijanden, eigen troepen ter plaatse te hebben.

Het toezicht over landszaken is dan onmiddellijk weer in eigen handen; de Nederlanders hebben dan het bewijs geleverd, zo nodig, dat zij zichzelf zijn; de helpers worden dan gasten en geen nieuwe tijdelijke heersers.

BUITENLAND.

„HET BESLISSENDE UUR".

Mussolini's „Popolo d'Italia" zeide als commentaar op het verlies van Pantelleria: „Het beslissende uur is gekomen. Men houdt krachtig stand en wint...... of verliest" (Bern, (AP) 15.6).

OM TOT EEN UITEINDELIJKE OVEREENKOMST TE GERAKEN.

Het Franse Comité voor de Nationaije Bevrijding, dat gesplitst is in tenminste twee consulterende groepen, worstelde voort om tot een uiteindelijke overeenstemming te geraken in het dispuut tussen De Gaulle en Giraud over hun respectieve militaire machten. Goed ingelichte Franse kringen zeiden, dat gestadig voortgang wordt gemaakt naar een oplossing en dat De Gaulle weer aan de besprekingen van het Comité zal deel nemen. Het Comité komt binnen enkele dagen weer bijeen.

Gemeld wordt, dat De Gaulle en Generaal Catroux, die als bemiddelaar is opgetreden, bijeenkwamen met Girauds afgevaardigde Jean Monnet om te trachten tot een regeling te komen, terwijl De Gaulle's benoemden, René Massigli en André Philip, onderhandelden met Alphonse Georges en Giraud zelven.

Degaullistische kringen waren van oordeel, dat de kloof tussen de beide co-Presidenten niet zou kunnen worden overbrugd, tenzij Giraud toestemt in de toewijzing van de portefeuille van de Nationale Franse Defensie aan De Gaulle, terwijl hij zelf opperbevedhebber over de Franse militaire strijdkrachten blijft (Algiers, (AP) 14.6).

GRENS TUSSEN TURKIJE EN SYRIË GESLOTEN.

Het Britse Ministerie van Voorlichting ving een uitzending van de Duitse radio op, waarin werd beweerd, dat de Britse autoriteiten de Turks—Syrische grens gesloten hebben. Voorts zouden zij aan de Consuls in Turkije instructies hebben gegeven om geen visa voor Syrië meer te verstrekken tot nader order. Officiële Britse kringen zeiden, dat in Londen hiervan niets bekend is en het bericht werd bestempeld als „Duitse propaganda" (Londen, (AP) 15.6).

RUSSEN NEMEN 4 NEDERZETTINGEN BIJ OREL.

Het Russische communiqué deelde mede, dat de Russische troepen vooruitgingen met aanvallen in de belangrijke Orel-sector. In de afgelopen nacht namen zij 4 bewoonde plaatsen. Duitse tegenaanvallen werden afgeslagen en de Duitse verdedigingswerken werden beschoten. Verkenners deden een verrassende uitval ten Westen van Mtensk, op ongeveer 80 kilometer ten Noord-Oosten van Orel, en verdreven de Duitse verdedigers uit 4 plaatsen. Deze werden gehouden, niettegenstaande herhaaldelijke vijandelijke pogingen om deze te heroveren. Ongeveer 300 Duitsers werden gedood (Londen, (AP) 14.6).

AARDBEVING IN JAPAN.

In een uitzending van het Japanse Domei-agentschap, dat door de Noordamerikaanse Bureau voor Oorlogs Informatie werd opgevangen, werden de twee hoofdeilanden van de Japanse Archipel Zondag geschokt door aardbevingen. Er zou evenwel geen schade zijn gemeld. De schokken werden gevoeld op het eiland Honsju, waarop Tokio geelgen is, en op Hokkaido, ten Noorden daarvan (New York, (AP) 15.6).

Radio-Rome deelde mede, dat zeer hevige aardbevingen, welke waarschijnlijk in de Aleoeten-eilanden ontstonden, gistermorgen te Florence werden geregistreerd (Londen, (AP) (Londen, (AP) 15.6).

NOGMAALS IN 2038.

Omstreeks Pasen hebben wij er reeds op gewezen, dat dit jaar het Paasfeest op de laatst mogelijk datum valt, nl. op 25 April. Wij schreven toen, dat Pasen op zijn vroegst 22 Maart kan vallen en op zijn laatst 25 April. Nadere berekeningen hebben aangetoond, hoe zelden zulks gebeurt. In feite is sedert Christus' verrijzenis het Paasfeest nog slechts 16 maal op de vroegst mogelijke datum en 15 maal op de laatst mogelijk datum gevallen. Hetzelfde geldt dus van Hemelvaartsdag en Pinksteren.

In 1886 viel Pasen ook op 25 April; het was in 1943 zo, en zal weer zo zijn in 2038.

In 1818 viel Pasen op 22 Maart; deze nog zeldzamer gebeurtenis dan bovenstaande zal weer plaats vinden in 2285.

NEDERLAND.

ONMENSELIJKE BEHANDELING DER JODEN.

De Duitsers hebben thans gemengdgehuwde, kinderloze Joden in Nederland voor de keuze gesteld om, of naar Polen te worden ontvoerd of te worden gesteriliseerd.

Nederlandse artsen weigeren dit barbaarse werk te doen. Duitse dokters verrichten de behandeling en wel in het gebouw van de „Joodse invalide" te Amsterdam. De kerken hebben bij Doctor Arthur Seyss Inquart een vlammend protest tegen dit duivelswerk ingediend [elders in ons blad — Red.]

Verder hebben de Duitsers bekend gemaakt, dat alle Joden, op enige honderden na, Amsterdam moeten verlaten. Het is zo werd gisteren door Radio-Hilversum gezegd, hun bedoeling, dat op 1 Juli alle Nederlandse Joden of in concentratiekampen zullen zijn of ontvoerd zullen zijn.

Intussen gaan dagelijks duizenden Nederlandse mannen voor gedwongen arbeid naar Duitsland. Deze week zijn alle oud-militairen van het regiment grenadiers ter inschrijving daartoe opgeroepen. De aanslagen op bevolkingsregisters duren voort. In het stadhuis van Kampen is brand gesticht en drie mannen zijn gewapend binnengedrongen in het gemeentehuis van Ruinen (Drente).

ALLERLAATSTE NIEUWS

— Ankara: Helleense kringen zeiden, dat de Duits-Italiaanse krijgstocht tegen de Helleense guerrila's, welke tien dagen geleden begon met tanks, vliegtuigen en geschut, er niet in geslaagd is de Hellenen uit hun bergstellingen te verdrijven.

— Londen: Radio-Rome zegt, dat Geallieerde oorlogs- en transportschepen worden opgehoopt in het Kanaal van Sicilië na de Geallieerde bezetting van het keine eiland Lampione, het laatste van de vier eilanden, die de laatste dagen aan de Italianen werden ontrukt. Men zeide, dat vliegtuigen van de as Geallieerde convooien aanvielen „in een slag, die thans reeds drie dagen duurt en nog niets van zijn hevigheid heeft verloren". Men zeide, dat de strijd plaats vindt in het gebied tussen Malta, Bizerte en de Siciliaanse kust.

De Duitse radio zeide, dat de Geallieerden te Bizerte grote concentraties van landingsvaartuigen hebben opgehoopt en dat deze door Duitse vliegtuigen werden bestookt. Op zijn minst 20 landingsvaartuigen zouden bij een aanval op de haven tot zinken zijn gebracht.

— New Delhi: Een gezamenlijk communiqué zegt: „Bommenwerpers van de Royal Airforce, die gescorteerd werden door jagers, vielen gisteren de steiger van Akyab en het nabijliggend station aan. Men zag bommen ontploffen op beide doelen en er werden verschillende branden gesticht. In offensieve vluchten beschoten gevechtsvliegtuigen Japanse troepenstellingen op het schiereiland van Mayu en in het gebied van Kaiemyo. Van de verrichtingen van de dag wordt 1 onzer vliegtuigen vermist".

— Ankara: Semi-officieel wordt medegedeeld, dat de Geallieerde autoriteiten de grens tussen Syrië en Turkije om 18 uur zullen sluiten. De Geallieerde autoriteiten gaven de reden van deze maatregel niet te kennen en zeiden ook niet hoelang de grens gesloten zal blijven.

— Bern: Duitse nieuwsbladen, die in Bern ontvangen worden, deelden mede, dat de massa-ontruiming van de steden in West-Duitsland in voortgang is als gevolg van 180 hevige luchtaanvallen door Geallieerde vliegtuigen en 600 luchtalarms. De naziepers dringt er bij de platteland bewoners op aan om hun woningen open te zetten voor de vluchtelingen. Düsseldorf is een van de steden, die ontruimd wordt. „Das Reich" zeide, dat niet alleen de gezinnen, die uit hun woningen gebombardeerd zijn, worden verwijderd, doch ook ij, wier woningen nog niet getroffen zijn. De mannen blijven achter om te werken.

Regeling Burger- en Vrouwenarbeidsplicht.

(P. B. 1943 No. 32).

Het Hoofd van het Centraal Bureau voor het Bevolkingsregister in Curacao roept op alle mannelijke en vrouwelijke ingezetenen van het eiland Curacao, WONENDE IN HET STADS- EN IN HET TWEEDE DISTRICT; die hun 18e levensjaar hebben vervuld en den leeftijd respectievelijk van 50 en 40 jaren niet hebben bereikt en die geen betrekking bekleeden of geen beroep of ambacht uitoefenen met uitzondering van:

a. gehuwde vrouwen;

b. vrouwen die, ofschoon niet vallende onder de categorie gehuwde vrouwen in een gezin waartoe zij behooren de huishouding voeren; en

c. vrouwen die de zorg hebben voor een of meer bij haar inwonende kinderen die den leeftijd van 16 jaren nog niet hebben bereikt;

ter aanmelding op het Bevolkingsbureau, Kransgebouw, Curacaostraat 50, gedurende de kantooruren, teneinde ingeschreven van te worden in de registers van arbeidsplicht en ter beantwoording van vragen te stellen in verband met de uitvoering van deze regeling.

Voor deze inschrijving zal er gelegenheid bestaan:

STADSDISTRICT:

Voor de bewoners van de OTRABANDAZIJDE:
van 24 tot en met 29 Mei 1943;
Voor de bewoners van de PUNDAZIJDE:
van 31 Mei tot en met 5 Juni 1943;

TWEEDE DISTRICT:

Voor de bewoners van de BEWOONDE WIJKEN OM HET SCHOTTEGAT:
van 7 tot en met 12 Juni 1943;
Voor de bewoners van de OVERIGE BEWOONDE GEDEELTEN VAN HET

TWEEDE DISTRICT:

van 15 tot en met 23 Juni 1943.

Deze inschrijving is verplichtend.

Tevens zal er gelegenheid zijn voor vrouwelijke ingezetenen, ongehuwd, gehuwd of vallende onder b. en c. hierboven genoemd, om zich als vrijwilligers op te geven voor den arbeidsplicht.

Curacao, den 18n Mei 1943.

1789 **M. Bartels Daal.**

BEKENDMAKING.

Met ingang van den 16n Juni 1943 zijn de kantoren van:

Landswater-voorzienings-dienst

en

Departement Landbouw, Veeteelt en Visscherij

verplaatst van het Fort Amsterdam naar

Van den Brandhofstraat No. 9

INGANG van deze kantoren: BITTERSTRAAT

1818) DE DIRECTEUR

1825–1888.

De Pionier van de Bovenwinden.

PASTOOR NIEUWENHUIS

Het zijn slechts schamele gegevens, die cronieken, archieven en brieven ons leveren, om het werk van dezen verdienstelijken missionaris naar waarde te schatten. Een volledige levensbeschrijving, vol anecdoten, gezegden en treffende biezonderheden is daarom niet samen te stellen.

Toch is het der moeite overwaard uit de gegevens, die voorhanden zijn, een zij het dan ook zeer onvolledige schets te zien van een man, die honderd jaren geleden naar de Bovenwindse Eilanden trok en daar zijn priesterleven sleet.

Zo licht immers vergeten wij, dat hetgeen wij nu bezitten, een erfdeel is van wat pioniers voor ons opbouwden. Het beginwerk kan rijker aan romantiek geweest zijn, zeker is het in dit geval tevens rijker geweest aan zware offers.

Geen grote gebeurtenis in het leven van Pastoor Nieuwenhuis komen wij tegen, zonder dat de geschiedenis aanwijst, dat er ook grote moeilijkheden moesten overwonnen worden.

Het is daarom, dat dit leven voor ons een voorbeeld is en dat deze Pastoor verdient herdacht te worden.

Tot aan de Priesterwijding.

Stefanus Johannes Josef Nieuwenhuis is een Nederlandse wereldgeestelijke, geboren te Oldenzaal, de Tweede Kerstdag van het jaar 1825. Welk karakter hij bezat, welke idealen hem bezielden, of er in zijn jeugdige jaren ook gebeurtenissen hebben plaats gegrepen, die voor de verklaring van zijn latere leven zouden kunnen dienen, wij weten het niet. De familie-leden, die nu nog in leven zijn en zijn gedachtenis in ere houden, weten het evenmin. Van Curaçao uit waren herhaaldelijk smeekbeden en verzoeken gekomen om priesters. Mgr. Martinus Niewindt, de eerste Apostolisch Vicarius en bezieler van dit missiegebied, spaarde geen moeite om het aantal zijner medewerkers te vermeerderen. Lang niet allen, die kwamen, bleven ook. Sommigen waren teleurgesteld en keerden huiswaarts, anderen vielen als slachtoffers van klimaat en gele koorts en dat terwijl het arbeidsveld om steeds meer krachten vroeg.

Stoer zette de Apostolisch Vicarius door en schrok voor geen moeilijkheid terug.

Reeds had hij op het eiland zelf een seminarie opgericht om jonge medehelpers rond om zich heen te krijgen.

In het voorjaar van 1844 had hij in den „Godsdienstvriend" een vlammend artikel geschreven, een oproep tot priesters en theologie-studenten in het Vaderland, om naar zijn missie te komen.

Hieraan werd voldaan door één theologie-student Nieuwenhuis, en 2 priesters, J. Sweers en Johan van Roermond. In October 1844 scheepten zij zich in om dan na een reis van precies twee maanden de haven der verwachting binnen te zeilen.

Nieuwenhuis werd geplaatst te **Barber** om daar zijn studies voort te zetten. Daar onder de lommer der palmbomen was het een rustig oord voor studie, al klinkt de combinatie Barber-wetenschap in onze oren wel wat vreemd. Achteraf bestrijden wij zelfs de opportuniteit van een eigen, inlands seminarie. Ook in de tijd van Mgr. Niewindt werden ernstige bezwaren geopperd en nog wel van de kant der professoren van het Warmondse grootseminarie, die er zich niet mede konden verenigen.

Monseigneur Niewindt echter heeft zich verdedigd door aan te tonen, dat de studies er zeer goed verliepen en de voordelen belangrijk waren. De theologie werd voltooid in vier jaren; er heerste een geregeld leven; alleen op Zon- en feestdagen hadden de studenten vrij. De jongelui acclamatiseren spoediger dan priesters van meer gevorderde leeftijd en leren het Papiaments voordat zij de praktijk ingaan.

In 1845 studeerden er acht theologanten, waarvan er vijf van Curaçao, die echter geen van vijven volhard hebben.

Wat ervan zij, in zijn tijd heeft het seminarie in de priesternood goede uitkomst gegeven, en als wij van het voordeel van acclamatiseren en zich thuis gevoelen in de tropen een duidelijk resultaat zoeken, dan is het toch zeker te vinden in den persoon van Nieuwenhuis, die meer dan 30 jaren op de Bovenwinden gewerkt heeft en op 62-jarige leeftijd slechts repatrieert om gezond zijn missie-arbeid te kunnen voortzetten.

Priesterwijding en eerste benoeming.

Te Barber ontvangt hij uit de handen van Mgr. Niewindt op 28 Maart 1847 de Kleine Wijdingen, 3 October d.a.v. het Subdiaconaat en 23 September 1848 het Diaconaat.

Dan breekt de grote dag aan van zijn Heilige Priesterwijding, 19 Augustus 1849. Geen enkele biezonderheid vinden wij hierbij aangetekend.

Toch is het hem zeker aan het hart gegaan, deze grote dag en de eerste Plechtige Heilige Mis in den vreemde te moeten vieren. Terwijl zijn klasgenoten in Nederland naar hun ouderlijk huis vertrekken en daar omringd van familie en bekenden de verheven gebeurtenis vieren, blijft hij te Barber, in een vreemd en ver land.

Spoedig volgt de benoeming, en wordt het leven op de schoolbanken verwisseld met dat van de practijk. Nieuwenhuis wordt kapelaan te Kralendijk op Bonaire. Na zijn dood is er in Twente een missieboekje verschenen, dat hem onmiddellijk tot pastoor van Bonaire creëerde; dit is wel begrijpelijk voor Twentenaren, die één der hunnen willen eren, maar is zeker onjuist. Zeker is, dat op Bonaire één pastorie bestond met een hoofdkerk te Kralendijk en een hulpkapelletje te Rincón, dat van Kralendijk uit bediend werd.

De bekende Capucijner, Pater Basilius, die reeds een volle 5 jaren in de missie van Curaçao werkzaam was, had men daar pas benoemd tot pastoor en is als zodanig 14 jaren daar gebleven.

Deze eerste standplaats was nu juist niet de gemakkelijkste van het missiegebied. Pastoor en kapelaan woonden in Den Tera, op een behoorlijke afstand van de kerk. De bewoonde centra liepen ver uiteen, Rincón was een deel der parochie! Een minimaal contact met de wereld buiten het eiland maakte, dat men zich in de levensbehoeften moest schikken naar het wel en wee van het land zelf. Veel welstand echter is er op Bonaire tot op de huidige dag nog niet geweest.

Het aantal inwoners bedroeg slechts 1200, waarvan de meerderheid slaven. Bovendien een 100-tal protestanten.

Naar de Bovenwinden.

Na 2 jaren Bonaire gediend te hebben, nam Pater Honorius, een andere Capucijn, zijn plaats in. Waar Nieuwenhuis precies werkte in de komende 2 jaren, is in de cronieken minder duidelijk aangegeven. Het „In Memoriam" van de „Amigoe di Curaçao" van 1 September 1888 laat deze jaren open. Zo goed als zeker is hij op **St. Eustatius** werkzaam en van tijd tot tijd op **Saba**. Vast staat, dat hij in Februari 1852 deservitor van St. Eustatius was en dat hij in deze jaren er gedoopt heeft. Saba kende nog geen vaste bediening; Nieuwenhuis heeft het op geregelde tijden, ook nog van **Sint Maarten** uit, bezocht, totdat in 1854 Gart de vaste benoeming ontving van den Pastoor van Saba.

De toestanden op de Bovenwindse Eilanden waren in die dagen verre van aanlokkelijk. Nieuwenhuis heeft er zeker van geweten, en ongetwijfeld heeft het hem voor ogen gestaan, dat hij geen paradijs tegemoet ging. Maar Mgr. Niewindt was na twee visitatiereizen naar de Bovenwinden van de noodzaak van geestelijke hulp overtuigd en daarom zette hij door.

Ofschoon St. Eustatius reeds talrijke jaren van zijn oude glorie beroofd was, telde het toch nog meer bewoners dan heden ten dage. De weinige Katholieken, die er woonden, moesten het nog al eens ontgelden bij de overgrote meerderheid der Methodisten. Van de 1852 zielen waren er bij de aankomst van Nieuwenhuis slechts 213 Katholiek (op 31 December 1942: 1213 inwoners, waarvan 762 katholiek).

Bij zijn voorlaatste bezoek had de Apostolisch Vicarius er een zeer vernederende behandeling moeten verduren. Door den Gezaghebber, zelf een Methodist, werd hij botweg doorgestuurd naar een der ambtenaren om met hem zijn zaken af te wikkelen. Zijn gehele verblijf had hij te lijden van het gekonkel en zelfs van de bedreigingen der vijandig gezinde secte.

Op Saba was het aantal Katholieken nog minder. Dit eiland kende nog geen vaste geestelijke. Zo nu en dan slechts ontving het bezoek van een Pastoor, die in het huis van twee Anglicaanse dames! — de Heilige Mis las en doopte. In 1850 leefden er nog geen 50 Katholieken (op 31 December 1941: 1146 inwoners, waarvan 345 Katholieken).

Het bedienen van deze twee eilanden was voor Nieuwenhuis toch maar een tijdelijke benoeming. Wij weten niet welke vorderingen er gemaakt zijn door zijn werken.

Pastoor van Sint Maarten.

Dan volgt de benoeming, die zijn levenswerk zou worden. Pastoor Ten Brink heeft zijn ontslag gekregen als Pastoor van Sint Maarten, 17 Juli 1852 neemt Nieuwenhuis zijn plaats in.

Vóór Pastoor Ten Brink werd Sint Maarten maar karig bedacht in de zielzorg. Mgr. Niewindt had er reeds lang een geestelijke heen willen zenden, maar tevergeefs wachtte hij de komst van priesters uit het Moederland af. In 1833 had hij de toestand der Bovenwinden met eigen ogen opgenomen en daarna bij den Bisschop van Guadaloupe aangeklopt met de vraag of het niet mogelijk zou zijn, dat deze een priester beschikbaar stelde voor St. Barthélémy en geheel Sint Maarten en die tevens Saba en Sint Eustatius zo nu en dan kon bezoeken. Dit plan vond ingang en werd in datzelfde jaar nog uitgevoerd.

Waren er toentertijd nauwelijks enkele Katholieken, nadat Pastoor Ten Brink er geplaatst was, telde het in 1847 een goede 160 en bij de aankomst van Pastoor Nieuwenhuis 200. Deze laatste getallen gelden alleen voor het Nederlandse gedeelte van het eiland en de bevolking van dat deel bedroeg een 2400 zielen (op 31 December 1941: eveneens voor wat het Nederlandse gedeelte betreft: 1936 inwoners, waarvan 557 Katholieken).

De nieuwe Pastoor vond er een zeer mooie kerk te Philipsburg, door zijn voorganger gebouwd en bovendien een kapelletje te Colebay of Koolbaai. Deze kapel had een Heer daar in eigen tuin laten optrekken en verlof weten te krijgen, dat een priester er zo nu en dan de Heilige Mis laze. In 1867 was dat verlof eens per maand op Zondag. Hier konden de omwonenden en de bewoners van Simpsonsbaai, een Westelijk gelegen, smalle uitloper van het grillig gevormde eiland aan hun verplichtingen voldoen. Ook werd er gedoopt. In 1847 was het ingewijd. Later, in 1871 of 1872, is het afgebrand en niet meer opgebouwd.

Scholen was dit eiland nog niet rijk. Voeg hieraan toe, dat Mgr. Niewindt, die toch wel het een en ander gewend was, in zijn reisbeschrijving van de Sint-Maartenaren getuigd: „Hun geest is niet van de beste", dan treffen wij wederom een arbeidsveld aan, dat rijk aan moeilijkheden is. De barre eenzaamheid, de kleine verhouding van Katholieken tegenover Methodisten, de onverdraagzaamheid der andersdenkenden en wie weet hoeveel andere moeilijkheden van een eenzame op een eiland, heeft hij verdragen en overwonnen. En dat al met een — zoals later blijkt — niet al te krachtige gezondheid en met afstand doen van een meer comfortabel leven, dat hij, als zoon van een goed gesitueerde familie, op een Nederlandse pastorie had kunnen genieten.

Wederom moeten wij hier constateren en betreuren, dat ons niets bewaard is gebleven, wat ons een kijk zou kunnen geven op 's mans werk- en levenswijze. Zo gaarne zouden wij eens vernemen of hij zijn volk begrepen heeft, welke middelen hij aanwendde om tot in hun hart door te dringen, hoe zijn dagelijks leven was, hoe hij zijn geloofsleven uitte. Maar niets van dat al, alleen enkele cijfers en wat koude data. De cijfers echter zeggen in dit geval wel iets.

Na drie-jarige arbeid is het getal Katholieken aangewassen met 135.

In 1857 is hij een paar maanden op Sint Eustatius gebleven ter vervanging van Pastoor Kistenmaker, die tot Pastoor van de Sint Anna-parochie op Curaçao benoemd was.

Een gegeven van 1863 laat zien, dat het geestelijke peil van die kleine 350 Katholieken niet al te hoog stond, want 50 van hen houden hun Pasen.

Madame Veuve Maurras, die te Marigot woonde en de eigenares geworden was van het kapelletje op Koolbaai, vermaakt dit in 1864 aan het Apostolisch Vicariaat, dat drie jaar later, bij haar dood, er de bezitter van wordt.

In datzelfde jaar 1867 diende de Pastoor met enige vooraanstaande parochianen, die er op aangedrongen hadden kerk, kerkhof en pastorie te restaureren een request in bij den Gouverneur en den Minister van Koloniën. Gevraagd werd, daar de middelen ontoereikend waren, een subsidie van ƒ 3000 met de vermelding, dat de Methodisten onlangs ƒ 26.000 ontvangen hadden en nog een aparte ƒ 12.000 voor restauratie van de kapel. De petitie werd afgewezen voor de vorm. Het volgend jaar zou men een nieuwe indienen. Of dat gebeurd is en met succes?

Dan breekt een grote afwisseling aan. In 1872 vertrekt hij, zeer waarschijnlijk voor een ziekte, naar Nederland en moet zelfs om gezondheidsredenen zes maanden verlenging aanvragen. Pastoor De Kock heeft intussen zijn plaats waargenomen.

Wij moeten het ons eens realiseren: 28 jaren is hij afwezig geweest en eerst nu pas mogen zijn vrienden en kennissen hem als priester zien!

Terug van Nederland neemt hij zijn oude plaats op Sint Maarten wederom in. Nu is zijn grootste zorg de schoolbouw. De bewoners van het eiland zelf kunnen hem de gelden voor dit doel niet verschaffen. Ondersteund door zijn Apostolisch Vicarius dient hij petities in, wederom met in herinnering brengen, dat de Methodisten royaal bedacht zijn. Of hij slaagde? Zeer waarschijnlijk niet, daar hij in zijn testamentaire beschikkingen ook geld bestemde voor schoolbouw.

In ditzelfde jaar 1876 staan voor het Nederlandse deel van het eiland niet minder dan 891 Katholieken geboekt!

Het jaar daarop brengt Mgr. Benjamin J. Blanger, Apostolisch Vicarius van Guadaloupe, onder wiens jurisdictie het Franse gedeelte ressorteerde, een bezoek aan Sint Maarten. Pastoor Nieuwenhuis had al de tijd van zijn pastoraat zijn zorgen ook uitgestrekt tot het andere deel van het eiland. Uit erkentelijkheid hiervoor ontving hij nu het ere-canonicaat der Katholieke Kerk van Guadaloupe.

Uit de laatste 7 jaren van zijn pastoraat vinden wij zo goed als niets opgetekend. Alleen dit, dat in 1884 wederom een request werd ingediend om reparatie van kerk en kerkhof te verkrijgen.

Zijn dood.

Hij had een kwaal, welke weten wij niet, die dermate verergerde, dat hij zich in 1887 genoodzaakt zag naar Nederland te vertrekken. Maar zelfs nu nog, op 62-jarige leeftijd, heeft hij het vaste besluit, om, zodra hij genezen is, wederom naar de missie terug te keren!

In Mei 1887 is hij via New York vertrokken. Pastoor Onderwater neemt zijn plaats in.

In Nederland aangekomen, verergerde zijn kwaal, hij moest worden opgenomen in het R.K. ziekenhuis te Arnhem en 28 Juli 1888 gaf hij aldaar zijn ziel aan God terug. In zijn geboorteplaats Oldenzaal werd hij begraven.

Het testament.

Na zijn dood kwam nog een schoon bewijs van zijn liefde voor Sint Maarten aan het licht. Tevens blijkt, dat de man, die zich zovele jaren heeft weten te helpen in de ongemakken van het missieleven, van goed gesitueerde familie was.

Hij heeft gewerkt voor scholen, maar toen hij zag, zo mogen wij redeneren, dat de subsidies van het Gouvernement uitbleven, heeft hij een belangrijke som uit eigen middelen voor dat doel vermaakt.

Over het testament van Nieuwenhuis is het een en ander te doen geweest. Er is twijfel gerezen over een belangrijk geldelijk bedrag, hetwelk hij vermaakt zou hebben aan den Apostolisch Vicarius van Curaçao, van ander geld zou een Nieuwenhuis-stichting op Sint Maarten tot stand hebben moeten komen, hoewel heden ten dage niemand van een dergelijke stichting afweet.

De testament-brief zelf echter, die door zijn familie bewaard is gebleven, en een bedankbrief, door zijn opvolger aan de zuster van den missionaris geschreven, maken de quaestie duidelijk.

Volgens het testament heeft Nieuwenhuis aan het Vicariaat van Curaçao achtergelaten:

1. „Mijn huis en erf, gelegen te Philipsburg, thans bewoond door den Heer Hudig". Dit moet het tegenwoordige zusters-huis zijn.
2. Eveneens aan het Vicariaat: „Mijn te Philipsburg gelegen huis en erf, dat thans bewoond is door mijn gewezen huisknecht Cornelis Gosepie". Deze knecht is dezelfde als Cor Groepie.
3. Aan de Roomsch Catholijke gemeente van Philipsburg een stuk land „gelegen tegenover het Roomsch Catholijke kerkhof". Dit land ligt over de straatweg aan de zee, ten Zuiden van het tegenwoordige kerkhof. In 1877 had de pastoor het van den Heer Lucas Percival aangekocht.
4. Ook nog ƒ 10.000 voor den Apostolisch Vicarius van Curaçao „om daarvoor onder zijn beheer te stichten een nonnenpensionaat of school of andere nuttige instelling naar het oordeel en goedvinden van den Apostolisch Vicarius van Curaçao, welke instelling mijn naam zal dragen". Zijn zuster Sophie moest er zorg voor dragen, dat het geld werd opgezonden. Voor dit geld zijn scholen gebouwd en is de overtocht betaald van enkele zusters.

Die scholen zijn de scholen van Sint Maarten en werden zeer spoedig na zijn overlijden gebouwd. Ook schijnt aanvankelijk het zusterhuis zijn naam gedragen te hebben. Wij lezen althans in een brief van Pastoor Onderwater, gedateerd 1 Juli 1890: „Hier in de West genieten wij intussen de vruchten van de zorgzame weldadigheid van uwen zaligen Broeder. Zoals Miss. Catherine u, ook namens mij, schreef, zijn klooster en zusterscholen hier opgericht, en de Eerwaarde zusters op treffende wijze ontvangen...... Geachte Mejuffrouw Sophia! vergeet de „Stichting Nieuwenhuis" niet hier op St. Martin."

V. L.

OFFICIEELE BEKENDMAKINGE

Verlof: Mr. H. I. Franke, Adm strateur van Financiën, 3 maanden v stelling van dienst en met vergunn deze tijd geheel of gedeeltelijk in buitenland door te brengen, ingang Juni 1943; J. F. Sanderink, agent klasse der Burgerpolitie op Aruba, dagen vrijstelling van dienst.

Eervol ontheven: Mr. H. I. Fran van de waarneming van de betrekk van Administrateur van Financiën, der dankbetuiging voor de diensten deze betrekking bewezen, op zijn ve zoek, ingang 16 September 1943; Evertsz, uit de betrekking van diende op het Laboratorium van Openbare Gezondheidsdienst; E. Francisca, uit de betrekking van Laboratorium-helper.

Eervol ontslag aan: J. F. Sanderi agent 1e klasse der Burgerpolitie Aruba.

Benoeming: Mej. C. J. M. Wint tot tijdelijk schrijfster op het Bure voor Sociale- en Economische Zak alhier; J. A. Clarisa, tot laboratori helper; V. Everts, tot opzichter bij Hygiënische Dienst; E. G. Francisc tot tijdelijk hulpbediende op het lab ratorium van de Openbare Gezon heidsdienst.

Bevordering: Mej. A. M. R. Rigau tijdelijk schrijfster ten kantore van Landsradio- en Telefoondienst alhie tot klerk in vaste dienst; A. H. Do glas, schrijver op het Departement v Openbare Werken op Aruba, tot kle in vaste dienst.

Overplaatsing: J. Beyderwelle technisch ambtenaar bij Openba Werken van Aruba naar Curaçao; de Hoop, technisch ambtenaar Openbare Werken van Curaçao na Aruba.

Werkzaamstelling: Mej. M. Th. Lannoy bij het Departement van Ope bare Werken; Mej. E. R. van Eps Mevr. Th. Dias, geb. Boskaljon, bij Militaire Censuurdienst alhier.

De Gouvernements-Secretar
C. F. Gronemeijer.

EMMASTAD

WACHTDIENSTEN: Di. 15 Ju

Telegram Afdeling: tel. 307; na 2 uur tel. 353.

Shipping & Supplies, tel. 455, Hot kamer 61.

Scheepvaart Afdeling: De Troy tel. 724, Emmastad 133A.

Dok-afdeling: Egge, tel. 431.

Deze krant is gedeeltelijk ongecor geerd.